

KONSULENTEN HAR ORDET ...

Kantzoner viktiga för fältviltet

I ett omväxlande landskap med skydd, föda och vatten trivs fältviltet och många andra arter.

FOTO: FREDRIK JÖNSSON

I Sverige görs årligen många viktiga viltvårdsåtgärder för att gynna och bevara djurlivet.

Totalt lägger jägarkåren cirka tre miljarder dagar och en halv miljard kronor på viltvård under ett år. Viltvårdsåtgärder kan till exempel vara att placera ut en saltsten, så en viltåker eller sätta upp en fågelholk.

Alla de åtgärder som jägare gör i landskapet gynnar många fler arter än bara de vilt som får jagas. Viltvårdsåtgärder är även naturvård och bedrivs både i skogs- och jordbrukslandskapet.

Trots att mycket åtgärder görs finns det ändå arter som har det tufft. Fälthare, raphöna och fasan är arter som enligt avskjutningsstatistiken (Viltdata.se) har en tydligt nedåtgående

trend. De tre arterna benämns som fältvilt och lever i jordbrukslandskapet. För att arterna ska trivas och överleva krävs skydd, föda och vatten samt att predatorjakt bedrivs.

En studie har gjorts i sydöstra delarna av Skåne. På fastigheten var medelarealen åkermark 3,6 hektar år 1938 och år 1975 var den 6,3 hektar. Min gissning är att medelarealen är ännu större nu. Detta är inget unikt för fastigheten där undersökningen gjordes, utan så här har utvecklingen sett ut.

I och med att åkermark har slagits ihop till större sammanhängande ytor, har stengården och diken tagits bort under årens lopp. Kring dessa element i

landskapet trivs fältviltet. Oftast brukades marken inte hela vägen in till stengärdet eller diket, utan den lämnades och var en naturlig kantzona.

Kantzoner ger fältviltet föda och skydd mot predatorer. Naturligtvis finns det kantzoner i dagens landskap, men eftersom åkermarkens sammanhängande areal blivit större har stengården och diken blivit färre och därmed också kantzoner.

Ett landskap med mycket naturliga korridorer (kantzoner) gör att fältviltet är mer skyddat när det rör sig i marken, djuren

behöver inte gå ut på öppna ytor där de är ett enklare byte för predatorer. Viktigt att komma ihåg är att kantzoner gynnar många fler arter än bara fältviltet, även pollinerarna gynnas av artrika kantzoner.

På de fastigheter som idag har breda kantzoner och viltåkrar ger det förutom att gynna många arter också ett trevligt inslag för människan i landskapet. Jag hoppas att vi alla, jägare, markägare och brukare kan hjälpas åt och vända trenden för de arter i jordbrukslandskapet som har det svårt.

Tre miljarder dagar årligen till viltvård har respekt med sig. En kan inte göra allt men alla kan vi göra något!

LOUISE GÄRDEFALK